

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1308/2015. (IX. 28.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) Balasi András, a Jobbik Magyarországért Mozgalom (a továbbiakban: Jobbik) sajtóosztályának munkatársa (1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.; a továbbiakban: **Kérelmező**) által a TV2 Média Csoport Kft.-vel (1145 Budapest, Róna utca 174.; a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben, a TV2 elnevezésű csatornán 2015. augusztus 18-án 18 órától sugárzott „Tények” című műsorszám 18:25:04-kor kezdődött, „Határvadászatok küldenek a határra” című szegmensével kapcsolatos, 2015. augusztus 24-én érkezett kérelme alapján 2015. augusztus 25-én indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

elutasítja.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a határozat a közzététellel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közzétételtől számított tizenöt napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz (1088 Budapest, Revczky utca 5.) benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. A keresetet a bíróság hatvan napon belül bírálja el.

Indokolás

A Médiatanácshoz a Kérelmező által 2015. augusztus 24-én telefax útján benyújtott, MN/24605-1/2015. ügyiratszámom iktatott, a Médiaszolgáltató TV2 elnevezésű csatornáján 2015. augusztus 18-án 18 órától sugárzott „Tények” című műsorszám 18:25:04-kor kezdődött, „Határvadászatok küldenek a határra” című hírszegmensével kapcsolatos kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 181. § (1) bekezdése szerint 2015. augusztus 25-én hatósági eljárás indult.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 12. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: **Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség alapvető követelményét, amikor az érintett hírszegmensben nem közölte a Jobbik álláspontját annak ellenére, hogy azt Mirkóczi Ádám, a Jobbik szóvivője közleményben ismertette.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára részére 2015. augusztus 19-én 9 óra 10 perckor elektronikus úton küldött kifogása, valamint a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára automatikus válaszüzenetének másolatát, továbbá rögzítette, hogy kifogására a Médiaszolgáltatótól választ nem kapott.

A kérelem alapján megállapítást nyert, hogy a Kérelmező az Mttv. 181. §-ában meghatározott jogvesztő határidőn belül fordult kifogásával a Médiaszolgáltatóhoz, majd annak kifogás tárgyában hozott döntése elmaradását követő tíz napon belül, 2015. augusztus 24-én (a nyitva álló törvényi határidőn belül) kezdeményezte a Hatóság eljárását (tehát az eljárás tárgyát képező kérelem az eljárási szabályoknak megfelelt), így kérelme érdemben elbírálható volt.

Ezt követően, 2015. augusztus 26-án kelt, MN/24605-2/2015. számú végzésében a Médiatanács a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (3) bekezdésében foglaltak szerint értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindulásáról, nyilatkozattételi és iratbetekintési jogáról, valamint az Mttv. 155. § (3) bekezdés a) pontja alapján kötelezte, hogy terjessze elő nyilatkozatát arról vonatkozóan, hogy a kérelemmel érintett műsorszámokban – vagy amennyiben megítélése szerint a kifogással érintett műsorszám jellegéből adódóan a kiegyensúlyozottság követelménye műsorszámok sorozatában is megvalósítható, az azt követően sugárzott híreket szolgáltató műsorszámokban biztosította-e a Jobbik véleményének megjelenítését, továbbá ismertesse a végzés mellékleteként másolatban csatolt kiegyensúlyozottsági kérelemmel kapcsolatos álláspontját.

A Médiaszolgáltató a Médiatanács MN/24605-2/2015. számú végzésében foglaltaknak 2015. szeptember 9-én érkezett, meghatalmazott jogi képviselő útján benyújtott, MN/24605-3/2015. számon iktatott nyilatkozatával tett eleget, melyben a kérelem elutasítását kérte. Beadványában a Médiaszolgáltató alaki kifogással élt, ennek keretében a kérelem érdemi elbírálásra való alkalmatlanságára hivatkozott arra tekintettel, hogy a Kérelmező általánosságban a „*Jobbik álláspontjára*” hivatkozott, azonban pontosan, „*televíziós közlésre alkalmas módon*” nem jelölte meg a tartalmilag eltérő, mellőzött véleményét. A Médiaszolgáltató hangsúlyozta, hogy a hírblokk pontos, hiteles, sokoldalú és tényszerű tájékoztatást adott, a témát időszerűen, tárgyilagosan, sokoldalúan és kiegyensúlyozottan mutatta be. Ennek keretében az összeállításban ismertetésre kerültek a kormány legújabb intézkedései, megjelent a kormány, valamint az ellenzéki pártok közül a Demokratikus Koalíció álláspontja is. Ezt követően a Médiaszolgáltató előadta, hogy a Kérelmező által hiányolt álláspont egyes részei a téma szempontjából irrelevánsak voltak, míg más részei a hírszegmensben tett egyéb nyilatkozatok keretében bemutatásra kerültek, azoktól érdemben nem tértek el.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbiakat állapította meg.

1. Az eljárás tárgyát képező összeállításban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató TV2 elnevezésű csatornáján 2015. augusztus 18-án 18 órától sugárzott „Tények” elnevezésű műsorszám 18:25:04-kor kezdődött összeállítása az alábbiakat tartalmazta:

Hírolvasó: *„Több ezer rendőrt, köztük határvadászokat küld a határra a kormány. Ezt Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter jelentette be. A miniszter szerint ugyanis a határsértők egyre agresszívebbek. Azt is kezdeményezik, hogy az illegális határátlépésért akár három-négy év börtön is járhasson. Ezzel kapcsolatban rendkívüli parlamenti ülést hívhatnak össze.”*

Narrátor: *„Miniszterek a déli határzárnál egy múlt pénteki felvételen. Hende Csaba honvédelmi, és Pintér Sándor belügyminiszter akkor azt mondták, semmi akadály, hogy az augusztus 31-i határidőre elkészüljön a magyar-szerb határ műszaki lezárása. Ma viszont úgy döntött a Kormány, hogy a fizikai zár nem elég, több ezer rendőrt, határvadászokat küldenek a déli határra. Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter szerint a határsértők egyre agresszívebbek.”*

Lázár János miniszter (felvételtől): *„Tekintettel arra, hogy a fizikai védelem mellett szükség lehet arra is, hogy az egyre agresszívebb és egyre határozottabb követelésekkel föllépő illegális határátlépőkkel szemben személyi védelem, rendőri védelem is rendelkezésre álljon. Tehát a rendőrségen belül, a szervezeti egységet nem változtatva, határvadász századok jönnek létre, ennek jegyében több ezer rendőr kerül a szerb-magyar határszakaszhoz vezényel... vezénylésre.”*

Narrátor: *„Megkérdeztük, milyen konkrét esetekben volt példa agresszióra?”*

Lázár János miniszter (felvételtől): *„Jó néhány ilyen esetről tud beszámolni a rendőrség, amikor sokkal agresszívebb, sokkal határozottabb a föllépés. Azt mondanám, hogy sokkal követelődőbbek.”*

Narrátor: *„Megnéztük a rendőrség honlapját: ott csak a határsértők elfogásáról számoltak be, illetve egy korábbi esetről, amikor egy embercsempész bandát fogtak el, akik menekültekre támadtak*

sokkolókkal és botokkal, és kifosztották őket. Niedermüller Péter, a DK képviselője szerint a Kormány kapkod.”

Niedermüller Péter, a DK alelnöke (felvételtől): „Én azt gondolom, hogy ha ennek a határőrizeti szervezetnek, ennek az új és egyelőre bizonytalan státuszú fegyveres vagy nem fegyveres testületnek az lenne az elsődleges célja, hogy határozottabban lépjen fel az embercsempészetekkel... embercsempészekkel szemben, akkor azt gondolom, hogy ez helyes lépés. De nem vagyok meggyőződve arról, hogy itt ténylegesen erről van-e szó. A Kormány intézkedései azt mutatják, még egyszer mondom: össze-vissza kapkod.”

Narrátor: „A több ezer rendőr határra vezénylésén kívül Lázár János bejelentette azt is, hogy arra kéri a kormánypártok frakcióvezetőit, kezdeményezzék, hogy az illegális határsértés és a kerítés megrongálása bűncselekmény legyen. Így aki illegálisan átlépi a határt, akár három-négy évet is kaphat majd. Bár a határsértők száma az utóbbi napokban sem változott, a civil segítők szóvivője szerint jól működik a rendszer, de éppen emiatt, egyre túlterheltebbek a menekülttáborok.”

Zsuhár Zsuzsanna szóvivő, Migrant Aid: „Maga a rendszer kezdi nem bírni ezt a terhelést, ami van. Ez már csak abból is kitűnik, hogy a hozzánk érkező menedékkérőknek egy jó része már megjárta a táborokat, és sokuk azt választja, hogy inkább köztereken, szabad ég alatt táboroznak, mint hogy bevonuljanak a számukra fenntartott befogadó állomásokra, ahol egyébként legális keretek között, teljes ellátással megvárhatnák a... a menekültügyi eljárás befejezését.”

Narrátor: „Úgy tudjuk, a debreceni táborban viszont a menekültek közel fele egyik napról a másikra eltűnt. Hogy miért, azt egyelőre nem lehet tudni, de valószínűleg mindegyikük tovább indult a nyugati határ felé.”

2. A megjeleníteni kívánt közlemény

A Kérelmező beadványában az alábbi, az MTI OS Országos Sajtószolgálat útján 2015. augusztus 18-án 18 óra 38 perckor megjelent közlemény tájékoztatásból való mellőzését kifogásolta:

„Reagálás Lázár János sajtótájékoztatójára

A déli határon továbbra is özönlenek be Magyarországon a bevándorlók, a kormány nem képes megvédeni a magyar embereket, s kezelni a migránsok áradata miatt kialakult problémát. A valóság és bevándorlókkal szembeni kormányzati sikerpropaganda között óriási szakadék tátong. A Lázár János által ma ismertetett tervek csak újabb blöffnek foghatóak fel, még pótcselekvésnek is gyengék. Nem rendőrségi átcsoportosítások kellene a déli határszakaszra, hanem a határőrség visszaállítása. A kabinet elképzelései ugyanis csak azt eredményeznék, hogy számos helyről – ahol óriási szükség van a rendőrökre – elvonnák a rendőrség állományát, őket vezényelnék a déli határhoz.

Az illegális határátlépés büntetésével, valamint a Btk. szigorításával egyetért a Jobbik, de egészen másképp gondoljuk, mint a Fidesz, amely hosszú évekig itt tartaná az egyébként 140 százalékosan kihasznált börtöneinkben a bevándorlókat, s persze mindezt a magyar adófizetők pénzén. A Jobbik úgy véli: az illegális migránsokkal szemben az azonnali visszatoloncolás – abba az országba, ahonnan átlépték a magyar határt – az egyetlen célravezető lépés.

Összefoglalva a Jobbik követeléseit: az illegális migránsokkal szemben azonnali kitoloncolásra lenne szükség, valamint a határőrség visszaállítására, de ezek mellett persze elkelve egy erős, masszív, valós (mert Szegednél és Ásotthalom nagy részénél híre-hamva sincsen) kerítés, elkerülhetetlen a Dublini-egyezmény felmondása (a Nyugat-Európából visszaküldött bevándorlók miatt), a jelenlegi menekülttáborok zárttá tétele, valamint az újabbak létrehozásának feltételül szabni a helyi népszavazásokat.

Mirkóczki Ádám, a Jobbik szóvivője”

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint *„Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.*

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámaival kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *„időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel - ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket - foglalkozó műsorszám.”.*

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül lehet annak is jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, az milyen módon szerepelt benne.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége,

azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

Jelen esetben a kifogásolt összeállítás a „Tények” című hírműsorszám „Határvadászokat küldenek a határra” elnevezéssel közreadott szegmense volt, amely Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszternek a Kormány ülését követően tett nyilatkozatáról számolt be. A hírszegmens alapjául szolgáló nyilatkozat témája a Kormány azon döntése volt, amely szerint határvadász egységek létrehozásával biztosítható a déli határ biztonsága. Az előbbieken alapján megállapítható, hogy a kifogásolt műsorszegmens olyan közérdekű kérdéssről nyújtott tájékoztatást, amellyel kapcsolatban – a törvényi előírás célját is szem előtt tartva – a közönség tájékoztatáshoz fűződő jogának érvényesülése érdekében a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye számon kérhető.

Tekintettel arra, hogy a vizsgált tartalommal kapcsolatban a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége fennáll, az Smtv. és az Mttv. vonatkozó szabályai alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során a Médiatanács a hiányolt vélemény tekintetében az egyedi ügy tényállási elemei alapján elsődlegesen az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a hiányolt vélemény releváns-e a közzétett tájékoztatás vonatkozásában,
- a hiányolt vélemény érdemben eltérő-e a közzétett álláspontokhoz képest, és
- a hiányolt vélemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató számára.

A fenti feltételek teljesülése mellett is vizsgálni szükséges, hogy a kifogásolt műsorszámokban egyedi jelleggel, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában valósult-e meg a tájékoztatás.

4. A vélemény releváns volta a közzétett tájékoztatás vonatkozásában

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az alapján a médiaszolgáltatónak minden egyes álláspontot minden műsorszámokban meg kell jelenítenie, valamennyi szembenálló nézet bemutatására ugyanis nem minden esetben van lehetőség. Ezt az értelmezést erősíti meg az Alkotmánybíróság az 1/2007. (I. 18.) számú határozatában. A szabályozás célja ugyanis arra irányul, hogy a jogszabályi rendelkezések biztosítsák a közönség számára, hogy közérdekű kérdésekben a releváns vélemények ismeretében alakíthassa ki álláspontját.

A közérdeklődésre számot tartó ügyeket érintő médiatartalmak vonatkozásában csupán a konkrét üggyhöz, a tárgyalt témához közvetlenül, szervesen kapcsolódó vélemény, különösen annak lényegi mondanivalója tekintetében merülhet fel a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése. Egy álláspont kifejtése során ugyanis annak képviselője egyéb, a tárgyalt témához nem kapcsolódó – és így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye vizsgálatának szempontjából relevánsnak nem minősülő – véleményt is megfogalmazhat.

A fentiekre tekintettel tehát mindenekelőtt a kifogással érintett tájékoztatás tárgyának, témájának meghatározása szükséges, ugyanis csak ennek alapján vizsgálható, hogy a kérelmező által megjeleníteni kért álláspont – illetve annak egyes tartalmi elemei – a műsorszámokban elhangzottak szempontjából relevánsnak minősül-e. Azaz, amennyiben egy álláspont a műsorszámokban közzétett tájékoztatáshoz közvetlenül nem kapcsolódik, a kiegyensúlyozottság vizsgálata szempontjából nem minősülhet relevánsnak, ebből következően egy ilyen vélemény közzétételének hiánya nem vezethet a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének sérelméhez sem.

A tárgyi műsorszám kifogásolt szegmensének témája a Miniszterelnökséget vezető miniszternek a Kormány ülését követően tartott tájékoztatója volt, aktualitását a Kormány aznapi ülésén hozott egyik (határvadász egységek szükségességéről hozott) döntése jelentette. A Jobbik MTI-n keresztül

nyilvánosságra hozott közleménye – amire egyébként annak címéből adódóan („Reagálás Lázár János sajtótájékoztatójára”) is lehet következtetni – a migrációs sajtótájékoztatón ismertetett kormányzati intézkedések bírálatát, és egyéb alternatív határőrizeti megoldások lehetőségét tartalmazta. Erre tekintettel megállapítható, hogy a Kérelmezőnek a migránsokkal szembeni kitoloncolásra, a határőrség visszaállítására, ezen túl a fizikai akadály (kerítés) létesítésére vonatkozó javaslata a hírszegmensben bemutatott témához szervesen kapcsolódott. Emellett ugyanakkor a Médiatanács megítélése szerint a Dublini Egyezmény felmondására, illetve a menekülttáborok zárttá tételére vonatkozó javaslata ugyan vitathatatlanul a bevándorlás-kérdését érinti, azonban a hírszegmensben konkrétan tárgyalta, a határőrizet lehetséges eszközeit tárgyaló blokkhoz szorosan nem kapcsolódott.

A Médiatanács megállapította továbbá, hogy a Médiaszolgáltató véleményétől eltérően, a Kérelmező kérelméből és a Médiaszolgáltatónak küldött kifogásából egyértelműen megállapítható a Kérelmező azon álláspontja, melynek közreadását kérte. A Kérelmező a kérelemben egyértelműen rögzítette, hogy – a kérelemben is teljes terjedelmében szereplő – álláspontjának közzétételét kérte, amely a közlemény vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, főleg, hogy annak végén szereplő összefoglalás a mondanivaló lényegét egyetlen mondatban összefoglalva is tartalmazza.

5. A hiányolt vélemény eltérő tartalma a közzétett véleményhez képest

Tekintettel arra, hogy az előző pontban foglalt indokok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a kérelmező által hiányolt vélemény egyes elemei relevánsak a közzétett tájékoztatás vonatkozásában, a Médiatanács azt a kérdést vizsgálta, hogy a hiányolt álláspont, vélemény az adott tájékoztatással kapcsolatban ismertetett nézetektől érdemben eltérő volt-e.

Nem határozható meg absztrakt módon, hogy hány, a témában álláspontját közlétevé félnek és hány darab eltérő véleménynek kell teret adni a műsorszámokban. Amennyiben több szervezet, társadalmi csoport, politikai párt is ugyanazon, vagy nagyban hasonló álláspontot képvisel egy adott ügyben, azok között érdemi különbségek nem fedezhetők fel, abban az esetben elég csak az egyik ilyen szervezet vagy csoport álláspontját közzétenni. A törvényi szabályozás a különféle véleményeket és azok bemutatását védi a demokratikus közélet kialakítása és a közügyek megvitatásának elősegítése céljából, nem pedig az egyes vélemények megfogalmazóit.

A vonatkozó médiaigazgatási szabályozás alapján a médiaszolgáltató a kiegyensúlyozott tájékoztatás körében nem köteles egy adott ügyvel kapcsolatban valamennyi létező álláspontot felderíteni, a médiaszolgáltatónak nem kötelezettsége, hogy minden egyes nyilvánosságra hozott véleményt, azok képviselőivel együtt megjelenítsen. A médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges – a fentiek szerint az adott hír vonatkozásában releváns, és – egymástól eltérő véleményeket kell bemutatnia, vagy legalább utalni arra, hogy léteznek ilyen, eltérő nézetek. Az egyes véleményeknek, és nem azok képviselőinek kell a médiatartalomban megjeleníteniük, így több, azonos vagy nagyban hasonló vélemény megléte esetén a szerkesztő választhat valamely nézet több képviselője közül, akit az adott műsorszámokban szerepeltet, vagy akinek a véleményét maga tolmácsolja.

A kifogással érintett műsorszám vizsgálata alapján megállapítható, hogy a Médiaszolgáltató a kormánynak a miniszter által a sajtótájékoztató keretében ismertetett aktuális döntésére koncentrált, ezzel összefüggésben pedig bemutatta a szerkesztés időpontjában rendelkezésére álló, a téma szempontjából releváns egyéb véleményeket is. Így a műsorban elhangzott például a Demokratikus Koalícióban a kormány döntését, intézkedéseit kifogásoló tájékoztatása, alternatív megoldási javaslatként felvetve, hogy – a kapkodó lépések helyett – a határvadászokra az embercsempészekkel szemben lenne szükség.

A Kérelmező előző pontok alatt ismertetett álláspontja alapján megállapítható, hogy a kormány intézkedéseit alkalmatlannak ítéelő véleménye a DK politikusanak megszólalása következtében megjelent a műsorban. Emellett ugyanakkor a Kérelmezőnek a határőrség visszaállítására, illetve a börtönbüntetés helyett azonnali kitoloncolás szankció alkalmazására irányuló javaslata érdemben eltérő volt a műsorban elhangzottaktól.

Összegzőképpen elmondható, hogy a Kérelmező közleményében megjelent egyes vélemények azon túl, hogy szervesen kapcsolódtak a vizsgált hírszegmens lényegi mondanivalójához, a műsorban közzétett álláspontoktól érdemben eltérőek is voltak.

6. A hiányolt vélemény nyilvánosságra kerülésének időpontja

A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) kiegyensúlyozott tájékoztatást előíró rendelkezésével összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság BH2005. 80. sz. eseti döntésében megállapította, hogy *„híradó műsorszám esetén a műsorszolgáltatónak csak a szerkesztéskor már ismert adatok tekintetében kell eleget tennie a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének.”* Az Rttv.-ben foglalt rendelkezés és a hatályos jogszabályi előírás tartalmának egyezésére tekintettel a Legfelsőbb Bíróság döntésében foglalt jogértelmezés a jelen ügyben is alkalmazandó.

Az előzőekben említettek szerint a 18 órától sugárzott hírműsorszám kifogásolt szegmensének témája a Miniszterelnökséget vezető miniszter Kormány ülését követően tett tájékoztatója volt, aktualitását a Kormány aznapi ülésén hozott egyik (határvadász egységek szükségességéről hozott) döntése jelentette. A Médiaszolgáltató erre az aktuális döntésre koncentrált, ugyanakkor bemutatta a szerkesztés időpontjában rendelkezésére álló, a téma szempontjából releváns egyéb véleményeket is (például a DK-nak a Kormány döntését, intézkedéseit kifogásoló tájékoztatását).

Az MTI OS Országos Sajtószolgálat honlapján hozzáférhető adatok alapján megállapítást nyert, hogy a Kérelmezői közlemény kiadására 2015. augusztus 18-án 18 óra 38 perckor, tehát a (18:25:04-kor kezdődött) műsorszegmens közzétételét követően került csak sor. Erre tekintettel egyértelműen megállapítható, hogy a hírszegmens szerkesztésekor a Kérelmező által közreadni kívánt közlemény tartalma a Médiaszolgáltató számára nem lehetett ismert, így az abban foglaltak ismertetése a kiegyensúlyozott tájékoztatás médiaszabályozásbeli követelménye alapján tőle nem volt megkövetelhető.

A Médiatanács utalni kíván arra, hogy bizonyos feltételek együttes fennállása esetén a médiaszolgáltató a közleménynek a műsor sugárzásánál későbbi időpontban (de természetesen ésszerű időn belül) történő nyilvánosságra kerülése esetén is köteles lehet – egy későbbi műsorszámában – megjeleníteni a hiányolt álláspontot. Amennyiben ugyanis a kérelmező álláspontjának hiányában a tájékoztatás az érintett műsorszámában önmagában nem tesz eleget a kiegyensúlyozottság követelményének, felmerülhet, hogy a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának a műsorszámok sorozatában kell teljesülnie (Mttv. 12. § (2) bekezdés). Ilyen tartalmú döntés született a Médiatanács 1296/2015. (IX. 22.) számú határozatában, amelyben a kérelmező álláspontjának nyilvánosságra kerülésére a műsorszám sugárzását követően került sor. Tekintettel azonban arra, hogy abban az esetben a vitatott hírszegmens a kérelmezővel közvetlenül kapcsolatos volt, illetve arra, hogy a médiaszolgáltató elmulasztott lépéseket tenni annak érdekében, hogy az érintett (a kérelmező) reagálhasson arra, és későbbi hasonló műsorszámokban sem ismertette annak álláspontját, a Médiatanács megállapította a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértését. Az említett, 1296/2015. (IX. 22.) számú határozat arra példa, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás megvalósulását mind az egyedi műsorszámokban, illetve a műsorszámok sorozatában is lehet vizsgálni, a konkrét esetben – a kérelmező álláspontjának kései elérhetővé tétele miatt, kivételesen – a médiaszolgáltató választhatott volna a kötelezettség kétféle teljesítési módja közül. A Médiatanács ettől függetlenül rögzíti azon kiforrott és a bíróságok által megerősített gyakorlatát, mely szerint ilyen kivételes körülmények hiányában a napi hírműsoroknak egyedileg, egy adott műsorszám tekintetében is teljesíteniük kell a kiegyensúlyozott tájékoztatást.

Jelen ügyben azonban a hírszegmens már önmagában sem volt kiegyensúlyozatlan, a kormány döntését több megszólaló is kritizálta, ugyanakkor – bár a megszólalókhöz képest valóban eltérő álláspontot is megfogalmazott – a kérelmező álláspontjának kései elérhetővé tétele miatt álláspontját nem kellett figyelembe venni a műsorszám szerkesztésekor, illetve közvetlen „érintettsége”, valamint a vitatott hírszegmens eleve sem kiegyensúlyozatlan volta miatt nem terjedt ki a kötelezettség a műsorszámok sorozatára (a hírszegmens közzétételét követő napok hasonló műsorszámait tekintetében) sem.

Jelen eljárás tárgyát képező tájékoztatás vonatkozásában azonban nem ez történt; a kifogással érintett műsorszámban a Médiaszolgáltató az adott hírhez kapcsolódó, attól eltérő és a műsort megelőzően nyilvánosságra hozott álláspont(ok) közzétételével eleget tett törvényi kötelezettségének.

A Médiatanács a fentiekben kifejtettekre figyelemmel megállapította, hogy a Kérelmező által közzétenni kért közleményben megfogalmazott álláspont nyilvánosságra hozatalára a kifogással érintett műsorszám adásba szerkesztését követően került sor, az abban foglaltak közreadása a Médiaszolgáltatótól objektíve nem volt elvárható, a rendelkezésre álló és számára elérhető információk alapján a vizsgált hírszegmensben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének eleget tett. A Médiatanács ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a Kérelmező kérelmét érdemben elutasította.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A Médiatanács hatásköre az Mttv. 181. § (1) bekezdésén és a 182. § u) pontján alapul.

Budapest, 2015. szeptember 28.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag